

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет іноземної філології
Кафедра німецької філології

СИЛАБУС

нормативної навчальної дисципліни

ПРАКТИЧНИЙ КУРС ПИСЬМОВОГО ПЕРЕКЛАДУ

підготовки	бакалавра
спеціальності	035 Філологія
освітньо-професійної програми	Мова і література (німецька). Переклад

Луцьк 2021

Силабус навчальної дисципліни «Практичний курс письмового перекладу» підготовки бакалавра галузі знань 03 «Гуманітарні науки», спеціальності 035 «Філологія», за освітньо-професійною програмою «Мова і література (німецька). Переклад».

Розробники:

Бєлих О. М., доцент, доцент кафедри німецької філології, кандидат філологічних наук;

Бондарчук О. Ю., старший викладач кафедри німецької філології, кандидат філологічних наук;

Лисецька Н. Г., доцент, доцент кафедри німецької філології, кандидат філологічних наук;

Пасик Л. А., доцент кафедри німецької філології, кандидат філологічних наук.

Силабус навчальної дисципліни затверджено на засіданні кафедри німецької філології

протокол № 1 від 27.08.2021 р.

Завідувач кафедри:

(Застровська С. О.)

I. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
Денна форма навчання	035 Філологія, Мова і література (німецька). Переклад, Бакалавр	Нормативна
Кількість годин/кредитів 420 год /14 кр.		Рік навчання: 2-4-ий
		Семестр: 4-7-ий
ІНДЗ: немає		Лекції: 74 год.
		Семінарські: 130 год.
		Самостійна робота: 190 год.
		Консультації: 26 год.
	Форма контролю: екзамен	
Мова навчання		німецька

II. Інформація про викладачів

Прізвище, ім'я та по батькові	Бєлих Оксана Миколаївна
Науковий ступінь	кандидат філологічних наук
Вчене звання	доцент
Посада	доцент кафедри німецької філології
Контактна інформація	тел. +38095 2488295
	bielykh.oksana@ukr.net ; Belych@vnu.edu.ua
Дні занять	згідно з розкладом
Прізвище, ім'я та по батькові	Пасик Людмила Адамівна
Науковий ступінь	кандидат філологічних наук
Вчене звання	–
Посада	доцент кафедри німецької філології
Контактна інформація	тел. +38 050 5938310
	Pasyk.Lyudmyla@vnu.edu.ua
Дні занять	згідно з розкладом
Прізвище, ім'я та по батькові	Бондарчук Олена Юріївна
Науковий ступінь	кандидат філологічних наук
Вчене звання	–
Посада	старший викладач кафедри німецької філології
Контактна інформація	тел. +380 332 72 16 36
	Bondarchuk.Olena@vnu.edu.ua
Дні занять	згідно з розкладом

Прізвище, ім'я та по батькові	Лисецька Наталія Григорівна
Науковий ступінь	кандидат філологічних наук
Вчене звання	доцент
Посада	доцент кафедри німецької філології
Контактна інформація	тел. +380 332 72 16 36
	lysetska.nataliya@vnu.edu.ua
Дні занять	згідно з розкладом

III. Опис дисципліни

1. Анотація курсу.

Практичний курс письмового перекладу включає такі дисципліни: «Лексико-граматичні та семантико-стилістичні аспекти перекладу», «Медіапереклад», «Художній переклад», «Науково-технічний переклад».

Перекладацька діяльність є пріоритетною вимогою у сфері інтелектуальної діяльності та міжкультурної комунікації.

Практичний курс письмового перекладу входить до нормативних дисциплін навчального плану підготовки бакалавра за освітньо-професійною програмою «Мова і література (німецька). Переклад» та передбачає застосування перекладацьких навичок при перекладі текстів різних жанрів та у науковій діяльності.

Предметом курсу є лексичні, граматичні, семантичні та стилістичні особливості перекладу, медіа-переклад, художній переклад та науково-технічний переклад.

2. Пререквізити.

Для ефективності засвоєння змісту практичного курсу письмового перекладу необхідно добре володіти німецькою мовою, державною мовою, засвоїти дисципліни «Вступ до перекладознавства», «Теорія і практика перекладу», «Лінгвокраїнознавство німецькомовних країн», «Інформаційні технології в лінгвістиці».

3. Мета і завдання навчальної дисципліни.

Метою викладання навчальної дисципліни є детальне ознайомлення студентів із лексико-граматичними та семантико-стилістичними аспектами перекладу і вдосконалення теоретичної бази, необхідної для успішного формування й розвитку практичних навичок перекладацької діяльності в межах текстів різних жанрів, формування у студентів-бакалаврів розуміння поняття «медіатекст», ознайомлення їх з характерними рисами художнього, медійного та

науково-технічного тексту. Засвоєння курсу сприяє також підготовці студентів до написання курсових і магістерських робіт та до проходження навчальної і виробничої перекладацької практики.

Основними завданнями вивчення дисципліни є:

- ознайомлення студентів з актуальними граматичними, семантичними, стилістичними та прагматичними проблемами перекладу та з можливими шляхами їх подолання;
- вивчення нормативних аспектів перекладу, принципів перекладацької стратегії та деяких прийомів перекладацької техніки;
- ознайомлення студентів з особливостями перекладу текстів різних стилів у межах мовної пари «німецька – українська» та «українська – німецька»;
- ознайомлення студентів із особливостями та труднощами літературного перекладу;
- ознайомлення з принципами та методами художнього перекладу, спрямованого на передачу максимальної точності змісту та авторської інтенції твору-джерела, формування траєкторії подальшого розвитку навичок художнього перекладу прозових та поетичних творів;
- формування у здобувачів освіти розуміння понять «медіалінгвістика» і «медіатекст»;
- ознайомлення здобувачів освіти з особливостями медійних текстів у діахронній перспективі;
- ознайомлення здобувачів освіти зі специфікою сучасних медійних текстів та проблемами перекладу, які нею зумовлені;
- окреслення найтипівіших проблем та труднощів перекладу медіатекстів;
- формування у студентів знань, умінь та навичок, необхідних для здійснення якісного перекладу медійних текстів;
- знання найголовніших понять у науково-технічній термінології, її значення й сфери вживання, типових проблем, що виникають під час галузевого перекладу;
- уміння здійснювати переклад з урахуванням лексико-семантичних особливостей науково-технічних текстів: переклад власних назв, термінів, неологізмів, а також слів, що не мають безпосередніх лексичних відповідників;
- здійснювати переклад науково-технічних текстів з урахуванням граматичних аспектів перекладу, зокрема особливості перекладу безособових форм дієслова, поширених в науково-технічних текстах;
- здійснювати переклад матеріалів науково-технічних газет та журналів;
- володіти навичками реферування та анотування іноземною мовою текстів;
- перекладати у двосторонньому режимі тексти, що відносяться до науково-технічної галузі в письмовій формі;
- володіння навичками користуватися словниками, довідковою літературою та іншими джерелами пошуку інформації.

4. Результати навчання (компетентності).

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми в процесі опанування курсу студенти оволодівають наступними компетентностями:

ЗК3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК4. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК5. Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями.

ЗК6. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК7. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК8. Здатність працювати в команді та автономно.

ЗК9. Здатність спілкуватися іноземною мовою.

ЗК10. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК11. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК12. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК14. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.

ФК2. Здатність використовувати в професійній діяльності знання про мову як особливу знакову систему, її природу, функції, рівні.

ФК3. Здатність використовувати в професійній діяльності знання з теорії та історії мов, що вивчаються.

ФК6. Здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати мови, що вивчаються, в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя.

ФК7. Здатність до збирання й аналізу, систематизації та інтерпретації мовних і літературних фактів, інтерпретації та перекладу тексту.

ФК8. Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань.

ФК9. Усвідомлення засад і технологій створення текстів різних жанрів і стилів державною та іноземними мовами.

ФК11. Здатність до надання консультацій з дотриманням норм літературної мови та культури мовлення.

ФК13. Здатність володіти екстралінгвальною компетентністю, тобто знаннями про побут, традиції та звичаї, економічні й географічні особливості, а також основні історичні факти німецькомовних країн.

ФК14. Здатність здійснювати письмовий та усний переклад різножанрових текстів із дотриманням лексичної, граматичної, синтаксичної і стилістичної еквівалентності та функціональної адекватності.

ФК15. Здатність володіти різними видами стратегій і методів для здійснення ефективної перекладацької діяльності та прийомами забезпечення якості перекладу (вичитування, редагування, зворотний переклад).

Запропонований курс зорієнтований на здобуття наступних програмних результатів навчання:

ПРН1. Вільно спілкуватися з професійних питань із фахівцями та нефахівцями державною та іноземними мовами усно й письмово, використовувати їх для організації ефективної міжкультурної комунікації.

ПРН2. Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати.

ПРН3. Організовувати процес свого навчання й самоосвіти.

ПРН6. Використовувати інформаційні й комунікаційні технології для вирішення складних спеціалізованих задач і проблем професійної діяльності.

ПРН7. Розуміти основні проблеми філології та підходи до їх розв'язання із застосуванням доцільних методів та інноваційних підходів.

ПРН8. Знати й розуміти систему мови, загальні властивості літератури як мистецтва слова, історію мов і літератур, що вивчаються, та вміти застосовувати ці знання у професійній діяльності.

ПРН9. Характеризувати соціальні різновиди мов, що вивчаються, описувати соціолінгвальну ситуацію, розуміти іншомовні соціокультурні реалії, знати й адекватно тлумачити різні зразки мовленнєвої поведінки.

ПРН10. Знати норми державної та іноземних літературних мов та вміти їх застосовувати у практичній діяльності.

ПРН11. Знати принципи, технології і прийоми створення усних і письмових текстів різних жанрів і стилів державною та іноземними мовами.

ПРН14. Використовувати мови, що вивчаються, в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у побутовій, суспільній, навчальній, професійній, науковій сферах життя.

ПРН17. Збирати, аналізувати, систематизувати й інтерпретувати факти мови й мовлення й використовувати їх для розв'язання складних задач і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та/або навчання.

ПРН18. Мати навички управління комплексними діями або проектами при розв'язанні складних проблем у професійній діяльності в галузі обраної філологічної спеціалізації та нести відповідальність за прийняття рішень у непередбачуваних умовах.

ПРН20. Усвідомлювати загальнолюдські й національні морально-духовні цінності для формування особистої відповідальної громадянської позиції і здатності діяти у професійних і навчальних ситуаціях із позицій академічної доброчесності та професійної етики.

ПРН21. Забезпечувати лексичну, граматичну, синтаксичну і стилістичну еквівалентність та функціональну адекватність у процесі письмового та усного перекладу різножанрових текстів.

ПРН22. Послугуватися різними видами стратегій і методів для здійснення ефективної перекладацької діяльності та прийомами забезпечення якості перекладу (вичитування, редагування, зворотний переклад).

5. Структура навчальної дисципліни

Лексико-граматичні та семантико-стилістичні аспекти перекладу Семестр 4

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Практ. робота	Сам.роб.	Конс.	*Форма контролю/ Бали
Змістовий модуль 1. <i>Lexikalisch-grammatische Schwierigkeiten der Übersetzung</i>						
Thema 1. Artikel: Kategorie der Bestimmtheit / Unbestimmtheit. Polysemie / Homonymie. Phraseologische Schwierigkeiten der Übersetzung.	6,5	1	2	3	0,5	СЗ/ДС/Д/ТНТ
Thema 2. Die Übersetzung der Nomen, Pronomen, Numerales, Präpositionen.	6,5	1	3	3	0,5	СЗ/ДС/Д/ТНТ
Thema 3. Verwendung und Übersetzung von Zeitformen, Passiv.	8,5	2	3	3	0,5	СЗ/ДС/Д/ТНТ
Thema 4. Infinitiv, Infinitivkonstruktionen: Anwendung und Übersetzung. Partizipien.	8,5	2	2	3	0,5	СЗ/ДС/Д/ТНТ
Разом за модулем 1.	30	6	10	12	2	
Змістовий модуль 2. <i>Semantisch-stilistische Schwierigkeiten der Übersetzung</i>						
Thema 5. Übersetzung der Satzarten	6,5	1	2	3	0,5	СЗ/Д/ДС
Thema 6. Übersetzungseinheit (ÜE). Texte wie Objekte der Übersetzung. Äquivalenz / Adäquatheit.	8,5	2	3	3	0,5	СЗ/Д/ДС/ТНТ
Thema 7. Übersetzungsrelevante Textanalyse. Technik des Übersetzens.	8,5	2	3	3	0,5	СЗ/Д/ДС
Thema 8. Stilistische Aspekte der Übersetzung. Subjektive Faktoren der Übersetzung.	6,5	1	2	3	0,5	СЗ/ДС/Д/ТНТ
Разом за модулем 2.	30	6	10	12	2	
Всього годин / балів	60	12	20	24	4	СЗ/Д/ДС/ТНТ/ПМКР

Медіапереклад Семестр 5

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Практ. (Сем.)	Сам. роб.	Конс.	*Форма контролю/ Бали
Змістовий модуль 1. Medienübersetzung: Allgemeines						
Thema 1. Medienlinguistik und Medienübersetzung.	7	2	2	3		СЗ/ДС/Д/ТНТ/ 5
Thema 2. Sprache und kommunikative Strategien in den Medien.	7	2	2	3		СЗ/ДС/Д/ТНТ/ 5
Thema 3. Medientext in der modernen Linguistik, in der Kommunikationstheorie und im historischen Kontext.	10	2	2	5	1	СЗ/ДС/Д/ТНТ/ 5

Thema 4. Grundtypen der Medientexte.	12	2	4	5	1	C3/ДС/Д/ ТНТ/ 5
Thema 5. Intertextualität der Medientexte.	12	2	4	5	1	C3/ДС/Д/ ТНТ/ 5
Thema 6. Korrelation des Gesprochenen und des Geschriebenen in den Medientexten. Realität und Fiktion.	10	2	2	5	1	C3/ДС/Д/ ТНТ/ 5
Thema 7. Nachrichtentext in der Presse, im Fernsehen und in den Online-Medien. Der Zusammenhang zwischen Text und Bild.	12	2	4	5	1	C3/ДС/Д/ ТНТ/ 5
Разом за модулем 1	70	14	20	31	5	
Змістовий модуль 2. Besonderheiten der Translation der Medientexte						
Thema 8. Diskurs der sozialen Netzwerke und seine Übersetzung.	12	2	4	5	1	C3/ДС/Д/ ТНТ/ 5
Thema 9. Schlagzeilen und Zeitungsrubriken im Kontext der Übersetzung.	12	2	4	5	1	C3/ДС/Д/ ТНТ/ 5
Thema 10. Nachrichten, Reportage, Kommentar: Spezifik der Übersetzung.	12	2	4	5	1	C3/ДС/Д/ ТНТ/ 5
Thema 11. Schwierigkeiten bei der Übersetzung der Nachrichtentexte.	12	2	4	5	1	C3/ДС/Д/ ТНТ/ 5
Thema 12. Rhetorisch-stilistische Aspekte der Nachrichtentexte im Kontext der Übersetzung.	11	2	4	5		C3/ДС/Д/ ТНТ/ 5
Thema 13. Lexikalische Besonderheiten und Spezifik der Übersetzung der Nachrichtentexte ins Ukrainische.	10	2	3	5		C3/ДС/Д/ ТНТ/ 5
Thema 14. Übersetzungstransformationen für die Wiedergabe deutschsprachiger Nachrichtentexte ins Ukrainische.	11	2	3	5	1	C3/ДС/Д/ ТНТ/ 5
Разом за модулем 2	80	14	26	35	5	
Всього годин:	150	28	46	66	10	

Художній переклад Семестр 6

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лекції	Практ.	Сам. роб.	Конс.	*Форма контр. / Бали
Змістовий модуль 1. Grundlagen des literarischen Übersetzens						
Thema 1. Theoretische Grundlagen des literarischen Übersetzens. Objekt und Gegenstand und Ziel der literarischen Translation.	10,5	2	4	4	0,5	ДС+С3+ Д/ 5
Thema 2. Geschichte der ukr.-dt. Übersetzungsbeziehungen. Genres und Stile.	13	2	4	6	1	ДС+С3+ Д/ 5
Thema 3. Lexikalisch grammatische Probleme der Translation. Übersetzungsversuche am Beispiel von Prosa.	20,5	4	8	8	0,5	ДС+С3+ Д/ 5
Thema 4. Morphologische und syntaktische Probleme der Translation. Übersetzungsversuche am Beispiel von Prosa.	15	2	6	6	1	ДС+С3+ Д/ 5
Всього за модулем 1.	59	10	22	24	3	

Змістовий модуль 2. Individueller Stil des Autors. Rolle des Übersetzers und Translationsarten						
Thema 5. Besonderheiten des Stils der schöngeistigen Literatur. Individueller Stil des Autors. Übersetzung der Lyrik.	12,5	2	4	6	0,5	ДС+СЗ+ Д / 5
Thema 6. Translationsarten. Komparative Übersetzungsanalyse. Übersetzung von Drama.	17	4	6	6	1	ДС+СЗ+ Д / 5
Thema 7. Adäquatheit in literarischen Übersetzungen. Übersetzung der Prosa.	16,5	4	6	6	0,5	ДС+СЗ+ Д / 5
Thema 8. Übersetzung als Kunst. Äquivalenz.	15	2	6	6	1	ДС+СЗ+ Д / 5
Всього за модулем 2.	61	12	22	24	3	
	120	22	44	48	6	100

Науково-технічний переклад Семестр 7

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Практ. робота	Сам.роб.	Конс.	*Форма контролю/ Бали
Змістовий модуль 1. Besonderheiten der wissenschaftlichen und technischen Texte und ihre Übersetzung						
Thema 1. Begriffe. Genres der wissenschaftlichen und technischen Texte und ihre Besonderheiten.	10	2	2	6	-	СЗ+Д+ +ТНТ+ Д
Thema 2. Beschreibung unterschiedlicher technischer Anlagen und Geräte.	11	2	2	6	1	СЗ+Д+ ТНТ+ Д / 5
Thema 3. Beschreibung der Technologien und des Charakters der Betriebsprozesse.	11	2	2	6	1	СЗ+Д+ +ТНТ+ Д / 5
Thema 4. Patentliteratur.	10	1	2	6	1	СЗ+Д+ +ТНТ+ Д / 5
Thema 5. Werbung. Beschreibung der Skizzen.	11	1	4	6		СЗ+Д+ +ТНТ+ Д / 5
Змістовий модуль 2. Referat und Resümee						
Thema 6. Struktur des Resümeees. Struktur des Referats.	9	1	2	6	-	СЗ+Д+ +ТНТ+ Д / 5
Thema 7. Wesen und Methoden der Materialkompression des Originals.	10	1	2	6	1	СЗ+Д+ +ТНТ+ Д / 5
Thema 8. Inhaltliche Fehler in der wissenschaftlichen und technischen Analyse.	10	1	2	6	1	СЗ+Д+ +ТНТ+ Д / 5
Thema 9. Gründe für Übersetzungsfehler.	8	1	2	4	1	СЗ+Д+

						+ТНТ+ Д / 5
Всього балів за поточний контроль						40 б.
Всього балів за підсумковий контроль						60 б.
Всього годин / балів	90	12	20	52	6	100 б.

*Форма контролю: СЗ – семінарське заняття, ДС – дискусія, ДБ – дебати, Д – доповнення, Т – тести, ТР – тренінг, ТНТ – тренінг наукових та технічних термінів, РЗ/К – розв’язування задач / кейсів, ІНДЗ / ІРС – індивідуальне завдання / індивідуальна робота студента, РМГ – робота в малих групах, (П)МКР / КР – (підсумкова) модульна контрольна робота/ контрольна робота, Р – реферат, а також аналітична записка, аналітичне есе, аналіз твору тощо.

6. Завдання для самостійного опрацювання.

Самостійна робота студента передбачає засвоєння ним навчального матеріалу в час, вільний від обов’язкових аудиторних занять (лекційних та семінарських занять), без участі викладача та опрацювання ним теоретичної літератури. Самостійна робота студента може виконуватися у бібліотеці або в домашніх умовах. Діагностику якості самостійної роботи студента та аналіз її результатів викладач здійснює під час семінарських занять, а також в позааудиторний час за графіком консультаційних занять, складеним кафедрою німецької філології з урахуванням потреб і можливостей студента.

Самостійна робота студента забезпечується всіма навчально-методичними засобами, необхідними при вивченні навчальної дисципліни: навчальними та методичними посібниками, силабусом, конспектами лекцій, технічними засобами навчання.

Самостійна робота студента включає:

1. Самостійне опрацювання теоретичних основ лекційного матеріалу, тобто виділених навчальних тем за змістовими модулями та виконання практичних завдань семінарів.
2. Вивчення окремих тем або питань, що не розглядаються в курсі лекцій, для написання тез або статті.
3. Укладання словника наукових термінів для систематизації вивченого матеріалу та його засвоєння.
4. Виконання практичних завдань з курсу згідно тематики семінарських занять з метою удосконалення навичок практичного використання словникового та фразеологічного складу мови.
5. Стилістичний аналіз художнього тексту.
6. Написання реферату за опрацьованим матеріалом (тематика рефератів пропонується).
7. Під час вивчення навчальної дисципліни «Медіапереклад» студент зобов’язаний перекласти газетний текст новин обсягом 400-500 слів, перекласти пост із німецьких соціальних мереж українською мовою обсягом 400-500 слів, написати та опублікувати тези на одну із тем курсу, перекласти новинний блок із каналу Deutsche Welle.

Тематика рефератів

(Лексико-граматичні та семантико-стилістичні аспекти перекладу):

1. Sprachsystem und Sprachverwendung.
2. Der Begriff des Sprachstils.
3. Der Stil des Autors und des Übersetzers.
4. Stilistische Prinzipien und Möglichkeiten der Textgestaltung.
5. Der Satzumfang als stilistisches Mittel (Der kurze Satz, erweiterter Satz, Satzgefüge).
6. Die stilistische Bedeutung der Satzarten (Der Aussagesatz, der Ausrufesatz, der Aufforderungssatz, der Fragesatz).
7. Die stilistischen Besonderheiten der Tempusformen (Präsens, Perfekt, Präteritum (Imperfekt), Plusquamperfekt (vollendete Vergangenheit), Futur).
8. Die Aussageweisen (Modi) als stilistische Mittel (Der Indikativ, der Der Konjunktiv).
9. Sprachetikette und ihre Adaption in der Übersetzung.
10. Übersetzbarkeit versus Unübersetzbarkeit.
11. Explikation und Implikation als Übersetzungsverfahren.
12. Die stilistischen Transformationen des poetischen Übersetzens.

IV. Політика оцінювання

Оцінювання знань студентів регулюється [Положенням про поточне та підсумкове оцінювання](#).

Політика викладача щодо студентів: Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, яке впливає на нарахування балів за поточне оцінювання. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в онлайн формі за погодженням у деканаті.

Політика щодо академічної доброчесності регулюється [Кодексом академічної доброчесності ВНУ імені Лесі Українки](#) і передбачає:

- самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);
- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про результати власної навчальної діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

Політика щодо дедлайнів та перескладання: За практичні заняття студент може отримати максимальний бал 40. Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний чи закордонне стажування).

Студентам можуть бути зараховані результати навчання, отримані у формальній, неформальній та/або інформальній освіті (професійні курси/тренінги,

громадянська освіта, онлайн-освіта, стажування). Процес зарахування врегульований [Положенням про визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті ВНУ імені Лесі Українки](#). Згідно встановленого порядку можуть бути визнаними результати навчання, які за тематикою, обсягом вивчення та змістом відповідають одному заліковому модулю в цілому (але не більше 6 кредитів за навчальний рік), так і його окремому змістовому модулю, темі (темам), які передбачені цим силабусом.

V. Підсумковий контроль

Формою підсумкового семестрового контролю є екзамен (максимальний бал 60). Сумарна кількість балів, яку студент отримує при засвоєнні змістових модулів за 100-бальною шкалою, визначає його підсумкову оцінку.

Поточне оцінювання, яке має на меті перевірку рівня знань студента, здійснюється викладачем протягом семестру на лекційних і семінарських заняттях у межах змістового модуля. Максимальна оцінка студента за поточне оцінювання складає 40 балів.

Екзаменаційний контроль, який здійснюється викладачем, має на меті перевірку рівня знань студента. Підсумковий контроль успішності здобувача освіти (іспит) складається з двох частин: 1) письмова: тестове опитування знань з предмету (30 тестів, кожен з яких оцінюється на 1 бал); 2) усна: відповідь на одну з тем, запропонованих у питаннях, які виносяться на екзамен (30 балів).

Студенти складають іспит згідно з розкладом, затвердженим навчальним відділом університету. На іспит виносяться теми, що опрацьовувалися протягом вивчення курсу.

Якщо здобувач освіти не склав іспит з першого разу, то має можливість перескладати його ще двічі (другий раз – викладачеві, третій раз – комісії).

Питання, що виносяться на іспит:

Лексико-граматичні та семантико-стилістичні аспекти перекладу

1. Artikel: Kategorie der Bestimmtheit / Unbestimmtheit.
2. Polysemie / Homonymie.
3. Phraseologische Schwierigkeiten der Übersetzung.
4. Die Übersetzung der Nomen, Pronomen, Numerales, Präpositionen.
5. Verwendung und Übersetzung von Zeitformen, Passiv.
6. Infinitiv, Infinitivkonstruktionen: Anwendung und Übersetzung.
7. Partizipien: Anwendung und Übersetzung.
8. Übersetzung der Satzarten.
9. Übersetzungseinheit (ÜE).
10. Texte wie Objekte der Übersetzung.
11. Äquivalenz / Adäquatheit.
12. Übersetzungsrelevante Textanalyse.
13. Technik des Übersetzens.
14. Stilistische Aspekte der Übersetzung.

15. Subjektive Faktoren der Übersetzung.

Медіа-переклад

1. Культурна історія ЗМІ та медійних установ.
2. Поняття медіалінгвістики.
3. Поняття медіатексту.
4. Поняття медіаперекладу. Предмет, об'єкт, мета медіаперекладу.
5. Мова і комунікативні стратегії в ЗМІ.
6. Основні типи медійних текстів.
7. Інтертекстуальність медійних текстів.
8. Співвідношення усного та писемного в медійних текстах.
9. Реальність та фікція в медійних текстах.
10. Текст новин у пресі, на телебаченні та в онлайн-ЗМІ.
11. Зв'язок тексту та зображення.
12. Переклад коміксів та онлайн-ігор
13. Дискурс соціальних мереж та способи його перекладу.
14. Газетні заголовки і рубрики в контексті перекладу.
15. Новини: специфіка перекладу.
16. Репортаж: специфіка перекладу.
17. Коментар: специфіка перекладу.
18. Субтитрування.
19. Труднощі перекладу текстів новин.
20. Реалії в медіатекстах і переклад.
21. Риторично-стилістичні аспекти новинних текстів в контексті перекладу.
22. Лексичні особливості та специфіка перекладу німецькомовних текстів новин українською мовою.
23. Перекладацькі трансформації для відтворення німецькомовних текстів новин українською мовою.
24. Переклад та інтерпретація медіатексту.
25. Політична лексика і переклад.

Художній переклад

1. Theoretische Grundlagen der literarischen Übersetzung. Gegenstand, Objekt und Ziel der literarischen Übersetzung.
2. Geschichte der ukrainisch-deutschen Translationsbeziehungen in der literarischen Übersetzung.
3. Ebenen und Einheiten der Übersetzung.
4. Genres und Stil der schönen Literatur.
5. Lexikalisch-grammatische Besonderheiten des literarischen Übersetzens.
6. Lexikalische Schwierigkeiten bei der Übersetzung.
7. Morphologie und Syntax in der literarischen Übersetzung.
8. Синтаксичні та морфологічні особливості художнього перекладу.
9. Übersetzung von Phraseologismen.
10. Übersetzung von Realienwörtern.

11. Besonderheiten und Schwierigkeiten bei der Übersetzung von Prosa.
12. Satztypen. Wortfolge. Inversion.
13. Äquivalenz und Adäquatheit.
14. Transfer von Raum und Zeit in der literarischen Übersetzung.
15. Skopos in der Übersetzung.
16. Benutzung von Originaltexten in der Übersetzung.
17. Faktoren von Nicht-Adäquatheit der Übersetzung.
18. Individueller Stil des Autors und Wege seines Transfers.
19. Persönlichkeit des Autors und seine Rolle in der Übersetzung.
20. Ukrainische Übersetzer ins Deutsche.
21. Übersetzung von Lyrik – ein Kunstwerk.
22. Übersetzungsverfahren bei der literarischen Übersetzung.
23. Nachklang, Transkription, Transliteration.
24. Beschreibende Übersetzung.
25. Komparative Übersetzungsanalyse.
26. Übersetzung von Drama.

Науково-технічний переклад

1. Види перекладу. Науково-технічний переклад.
2. Види науково-технічного перекладу.
3. Основні засоби науково-технічного перекладу.
4. Терміни та термінологія.
5. Жанри науково-технічної літератури та їхні особливості.
6. Переклад директивних текстів.
7. Опис різноманітних технічних приладів та агрегатів.
8. Переклад інструкцій.
9. Опис технологій та характеру виробничих процесів.
10. Специфіка роботи перекладача на виробництві.
11. Переклад документації.
12. Патентна література.
13. Реферативні видання.
14. Рекламні матеріали.
15. Опис креслень.
16. Призначення та суть анотування та реферування. Принципова різниця між анотацією та рефератом.
17. Структура анотації. Структура реферату.
18. Суть та методи компресії матеріалу першоджерела.
19. Змістові помилки.
20. Причини перекладацьких помилок.
21. «Хибні друзі перекладача» при науково-технічному перекладі.

Поточне оцінювання знань студентів здійснюється за п'ятибальною системою та включає оцінювання роботи студентів під час семінарських занять за

усні та письмові відповіді, написання контрольних робіт, виконання різних видів самостійної роботи. Всього за поточне оцінювання студенти можуть отримати 40 балів, максимальна кількість балів обчислюється як середнє арифметичне всіх балів за усні та письмові відповіді на аудиторних заняттях (від 0 до 5 балів) та за самостійну роботу, при цьому середній бал множимо на коефіцієнт 8. Модульна контрольна робота для підсумкового оцінювання містить 30 завдань, кожне з яких оцінюється в 1 бал, що становить у сумі 30 балів.

Поточний контроль (мах. = 40 балів)			Підсумковий контроль (мах. = 60 балів)		Заг. к-ть бал.
Модуль 1		Модуль 2	Модуль 3		
ЗМ 1	ЗМ 2	СР	МКР	Усне опитування	100
5	5	5	30	30	
5*8=40					

- ✓ Оцінка «відмінно» відповідає 5 балам за усні відповіді на семінарських заняттях, написання тестів, виконання самостійної роботи і ставиться за широкі й системні знання теоретичного й практичного матеріалу з курсу.
- ✓ Оцінка «добре» відповідає 4 балам за усні відповіді на семінарських заняттях, написання тестів, виконання самостійної роботи і ставиться за хороші знання теоретичного й практичного матеріалу з курсу.
- ✓ Оцінка «задовільно» відповідає 3 балам за усні відповіді на семінарських заняттях, написання тестів, виконання самостійної роботи і ставиться за базові знання теоретичного й практичного матеріалу з курсу.
- ✓ Оцінка «незадовільно» відповідає 0-2 балам за усні відповіді на семінарських заняттях, написання тестів, виконання самостійної роботи і ставиться у випадку невиконання практичних завдань та незнання теоретичного матеріалу з курсу.

VI. Шкала оцінювання

Оцінка в балах за всі види навчальної діяльності	Оцінка
90 – 100	Відмінно
82 – 89	Дуже добре
75 – 81	Добре
67 – 74	Задовільно
60 – 66	Достатньо
1 – 59	Незадовільно

VII. Література

Лексико-граматичні та семантико-стилістичні аспекти перекладу

Основна література

1. Bielykh O. Anmerkungen zur Übersetzung eines Gedichtes von Heinrich Heine in Lesja Ukrainkas Fassung. *Германістика в транскультурному вимірі: теорія та практика = Germanistik in transkulturellen Räumen: Theorie und Praxis* : матеріали XXVII Міднар. наук.-практ. конф. Асоціації українських германістів (25-26 вересня 2020 р.). Львів : ПАІС, 2020. С. 23-25.

2. Bielykh O. Syntaktische Funktionen der Partizipien Präsens im Mittelhochdeutschen. *Modern Methodology of Science and Education* : International Scientific and Practical Conference World Science, № 6(22), Vol.3 (May 31, 2017, Dubai, UAE)". Dubai. : RostTranse Trade F Z C company, 2017. P. 33-37.

3. Bielykh O., Blyznyuk L. Linguostilistische Besonderheiten der Kunstmärchen von Cornelia Funke. *Актуальні питання іноземної філології : наук. журн. / за ред.: І. П. Біскуб та ін. Луцьк : Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки, 2018. № 8. С. 30-34.*

4. Koller W. Einführung in die Übersetzungswissenschaft. 4., völlig neu bearb. Auflage. Heidelberg; Wiesbaden: Quelle & Meyer. 2004. 343 S.

5. Nord C. Textanalyse und Übersetzen. Theoretische Grundlagen, Methode und didaktische Anwendung einer übersetzungsrelevanten Textanalyse. 4., überarbeitete Auflage. Julius Groos Verlag. Tübingen. 283 S.

6. Prunc E. Einführung in die Translationswissenschaft. Uni Graz Online: <https://online.unigraz.at>

Додаткова література

1. Зорівчак Р. П. Реалія і переклад: на матеріалі англомовних перекладів української прози. Львів: Видавництво при Львівському державному університеті, 1989. 215 с.

2. Кияк Т. Р. Теорія та практика перекладу (німецька мова) / Т. Р. Кияк, О. Д. Огуй, А. М. Науменко. Вінниця: Нова книга, 2006. 592 с.

3. Коваленко А. Я. Загальний курс науково-технічного перекладу. Київ, 2002. 320 с.

4. Коптілов В. Теорія і практика перекладу: навчальний посібник. Київ: Юніверс, 2003. 280 с.

5. Леся Українка. Повне академічне зібрання творів Лесі Українки у 14 томах. Т. 8. Переклади: поезія, проза, драма, публіцистика та інше / ред., передм. М. Стріха; упоряд. О. Маланій, О. Белих та ін.; комент. О. Полюхович. *Повне*

академічне зібрання творів Лесі Українки у 14 томах. Луцьк : Волинський національний університет імені Лесі Українки, 2021. 1116 с.

6. *Леся Українка у світі перекладу (вибрані переклади європейськими мовами): навчальний посібник для студентів спеціалізацій «германські мови та літератури» (англійська мова і література, німецька мова і література), «романські мови та літератури» (французька мова і література, іспанська мова і література), «слов'янські мови та літератури» (польська мова і література, російська мова і література), «прикладна лінгвістика», «українська мова та література» / уклад. : О. М. Белих, Н. Г. Лисецька та ін. ; за заг. ред. Н. О. Данилюк. Київ : Видавничий дім «Кондор», 2019. 272 с. (Гриф Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки, рішення вченої ради (протокол № 2 від 22.02.2018 р.)).*

Медіапереклад

Основна література

1. *Енциклопедія перекладознавства : у 4 т. Т. 1 : пер. з англ. / за ред.: Івз Гамбієра та Люка ван Дорслара ; за заг. ред.: О. А. Кальниченко та Л. М. Черноватого. Вінниця : Нова Книга, 2020. 552 с.*
2. *Застровський О. А., Застровська С. О., Зубач О. А., Пасик Л. А. Практикум з перекладу. Луцьк: Вежа-Друк, 2021. 137 с.*
3. *Кияк Т. Р. Теорія та практика перекладу (німецька мова) / Т. Р. Кияк, О. Д. Огуй, А. М. Науменко. Вінниця: Нова книга, 2006. 592 с.*
4. *Синегуб С. В. Theorie und Praxis der Übersetzung: Deutsch – Ukrainisch. Теорія та практика перекладу з німецької мови. : Навч. посібник. Київ : Вид. центр КНЛУ, 2018. 272 с.*
5. *Kadric M., Kaindl K. (Hg.). Berufsziel Übersetzen und Dolmetschen. Tübingen : Narr Francke Attempto Verlag GmbH+Co. K, 2016. 340 S.*

Додаткова література

1. *Губарець В. В. Редактор і переклад. Основи видавничої роботи з відтвореними текстами : навчальний посібник. Київ : Богдан. 2012. 176 с.*
2. *Злобин А. Н., Пузаков А. В. Перевод текстов СМИ с английского и немецкого языков на русский: Электронное учебно-методическое пособие. Мордов. гос. ун-т. Саранск, 2015. 154 КБ.*
3. *Никитина Т. Г. Перевод в СМИ = Translation in Mass Media: электронное учебно-методическое пособие. Тольятти: Изд-во ТГУ, 2016. 1 оптический диск.*
4. *trans-kom. Wissenschaftliche für Translationswissenschaft und Fachkommunikation. URL.: <http://www.trans-kom.eu/>*

Художній переклад

Основна література

1. Бондарчук О. Ю., Лисецька Н. Г. Концептуальний переклад : до питання трансферу культурно маркованих текстових елементів (німецька та українська мови). Актуальні питання іноземної філології : наук. журнал. Луцьк : Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки, 2020. № 13. С. 33-38.
2. Ейгер Г.В. Аспекты теории перевода и избранные поэтические переводы. К 90-летию со дня рождения доктора филологических наук профессора Генриха Вильгельмовича Ейгера : монография / сост., общ. ред. Л.С. Пихтовникова. Х. : ХНУ имени В. Н. Каразина, 2014. 244 с.
3. Іваницька М. Особистість перекладача в українсько-німецьких літературних взаєминах: монографія / Марія Іваницька. Чернівці: Книги – XXI, 2015. 607 с.
4. Некряч Т. Є., Чала Ю. П. Через терни до зірок: труднощі перекладу художніх творів. Для студентів перекладацьких факультетів вищих навчальних закладів: Навчальний посібник. Вінниця: НОВА КНИГА, 2008. 200 с.
5. Кияк Т. Р. Міжкультурна комунікація, дискурс та переклад. Стиль і переклад: збірник наукових праць, 2015. С. 85–91. URL: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/akpif_2015_2_17.pdf
6. Кияк Т. Р. Перекладознавство (німецько-український напрям) : підручник / Т. Р. Кияк, А. М. Науменко, О. Д. Огуй. К.: Видавничо-поліграфічний центр «Київський університет», 2008. 543 с.
7. Кудрявцева Н.С. Лінгвокогнітивний підхід до перекладу та поняття еквівалентності. Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Сер.: Філологія, 2019. № 43 том 5, С. 80–84.
8. Щигло Л.В. Основи теорії та практики перекладу. Німецька мова : навч. посіб. Суми : Сумський державний університет, 2015. 214 с.
9. Stolze R. Übersetzungstheorien. Eine Einführung. 6., überarbeitete und erweiterte Auflage. Narr Verlag, 2011. 311 S.

Додаткова література

10. Бондарчук О. Ю., Пасик Л. А., Рись Л. Ф. Особливості формування міжкультурної компетентності на заняттях із німецької мови. Актуальні питання гуманітарних наук: міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка / [редактори-упорядники М. Пантюк, А. Душний, І. Зимомря]. Дрогобич :

Видавничий дім «Гельветика», 2021. Вип. 37. Том 1. с. 190 – 196. DOI <https://doi.org/10.24919/2308-4863/37-1-30>.

11. Кияк Т. Р. Міжкультурна комунікація, дискурс та переклад. Стиль і переклад: збірник наукових праць, 2015. С. 85–91. URL: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/akpif_2015_2_17.pdf

12. Кучер З. І. Практика перекладу. Німецька мова / З. І. Кучер, М. О. Орлова, Т. В. Редчиць. Вінниця : Нова книга, 2013. 504 с.

13. Koller, Werner. Linguistik und kulturelle Dimension der Übersetzung. In den 70er Jahren und heute // Thome, Gisela et al. (eds.): Kultur und Übersetzung. Methodologische Probleme des Kulturtransfers. Tübingen, 2002. S. 115–130.

Науково-технічний переклад

Основна література

1. Енциклопедія перекладознавства : у 4 т. Т. 1 : пер. з англ. / за ред.: Івз Гамбієра та Люка ван Дорслара ; за заг. ред.: О. А. Кальниченко та Л. М. Черноватого. Вінниця: Нова Книга, 2020. 552 с.

2. Застровський О. А., Застровська С. О., Зубач О. А., Пасик Л. А. Практикум з перекладу. Луцьк: Вежа-Друк, 2021. 137 с.

3. Кияк Т. Р. Теорія та практика перекладу (німецька мова) / Т. Р. Кияк, О. Д. Огуй, А. М. Науменко. Вінниця: Нова книга, 2006. 592 с.

4. Коваленко А. Я. Загальний курс науково-технічного перекладу. Київ, 2002. 320 с.

5. Бондарчук О. Ю., Лисецька Н. Г. Концептуальний переклад: до питання трансферу культурно маркованих текстових елементів (німецька та українська мови). *Актуальні питання іноземної філології*: наук. журн. / (редкол.: І. П. Біскуб (голов. ред.) та ін.). Луцьк, 2020. № 13. С. 33–39.

6. Огуй О. Д. Актуальні проблеми німецько-українського перекладу. Чернівці: Рута, 2004. 256 с.

7. Практикум з науково-технічного перекладу (німецька мова) : навч. посібник для студентів 4–5 курсів фак. «Референт-перекладач» / Нар. укр. акад., [каф. теорії та практики перекладу ; упоряд. Д. О. Фадєєв]. Харків: Вид-во НУА, 2017. 78 с.

Додаткова література

8. База даних юридичних термінів. URL: <http://rechtsdialog.org/ua/baza-danykh-dlia-korystuvachiv>

9. Кучер З. І., Орлова М. О., Ліпісівський М. Л. Галузевий переклад : Німецька мова : Навч. посібник. Вінниця: Нова книга, 2018. 144 с.

10. Міщенко А. Л. Лінгвістика фахових мов та сучасна модель науково-технічного перекладу : Монографія. Вінниця: Нова книга, 2013. 448 с.

11. Моїсєєва Н. О., Савостіна Д. Д. Лексичні труднощі перекладу юридичної термінології. Молодий вчений. 2020. №10. С. 473–477. URL: <http://molodyvchenu.in.ua/files/journal/2020/10/97.pdf>
12. Синегуб С. В. Theorie und Praxis der Übersetzung: Deutsch – Ukrainisch. Теорія та практика перекладу з німецької мови. : Навч. посібник. Київ: Вид. центр КНЛУ, 2018. 272 с.
13. Kadric M., Kaindl K. (Hg.). Berufsziel Übersetzen und Dolmetschen. Tübingen: Narr Francke Attempto Verlag GmbH+Co. K, 2016. 340 S.
14. Multitran. URL.: <https://www.multitran.com/>
15. trans-kom. Wissenschaftliche für Translationswissenschaft und Fachkommunikation. URL.: <http://www.trans-kom.eu/>

Лексикографічні джерела та корпуси до курсу

1. Німецько-український фразеологічний словник / уклад.: Гавриць В. І., Пророченко О. П. Київ : Рад. шк., 1981. 382 с.
2. Agricola E. Wörter und Wendungen. Mannheim ; Leipzig ; Wien ; Zürich : Dudenverlag, 1992. 818 S.
3. DUDEN. URL : <https://www.duden.de/>
4. Duden. Das Bedeutungswörterbuch. Band 10. Mannheim ; Leipzig ; Wien ; Zürich : Dudenverlag, 2002. 1103 S.
5. Duden. Deutsches Universal Wörterbuch A-Z. Mannheim ; Leipzig ; Wien ; Zürich : Dudenverlag, 1996. 1816 S.
6. Duden. Das Herkunftswörterbuch. Band 7. Mannheim ; Leipzig ; Wien ; Zürich : Dudenverlag, 1997. 840 S.
7. Duden. Das Stilwörterbuch. Band 2. Mannheim ; Wien ; Zürich : Dudenverlag, 1970. 846 S.
8. Duden. Die deutsche Sprache zur Jahrtausendwende / Hrsg. K. M. Eichhoff-Cypes u. R. Hoberg. Mannheim ; Leipzig ; Wien ; Zürich : Dudenverlag, 2000. 344 S.
9. Duden. Die sinn- und sachverwandten Wörter. Band 8. Mannheim ; Leipzig ; Wien ; Zürich : Dudenverlag, 1998. 858 S.
10. Duden. Redewendungen. Idiomatisches Wörterbuch. Band 11. Mannheim ; Leipzig ; Wien ; Zürich : Dudenverlag, 1998. 864 S.
11. Duden. Richtiges und gutes Deutsch. Band 9. Mannheim : Dudenverlag, 1985. 803 S.
12. Duden. Zitate und Aussprüche. Band 12. Mannheim ; Leipzig ; Wien ; Zürich : Dudenverlag, 2002. 959 S.
13. DWDS. Режим доступу URL : <https://www.dwds.de/>
14. Friedrich W. Moderne deutsche Idiomatik. Alphabetisches Wörterbuch mit Definitionen und Beispielen. München : Max Hueber Verlag, 1995. 565 S.
15. Langenscheidt Online Wörterbücher. Режим доступу: <https://de.langenscheidt.com/>

16. Lewandowski Th. Linguistisches Wörterbuch, in 3 Bdn. Wiesbaden, 1990. S. 158–162.
17. OWID. URL : <https://www1.ids-mannheim.de/lexik/owid.html>
18. PONS. Online-Wörterbuch. URL : <https://de.pons.com/>
19. Wander K. F. W. Deutsches Sprichwörterlexikon. Ein Hausschatz für das deutsche Volk. B. 4, Leipzig, 1876 (Neudruck Darmstadt 1977), Sp. 1355.
20. WDG – Wörterbuch der deutschen Gegenwartssprache. Berlin, 1961–1977.
21. Weidenfeld K. S. Lexikon der schönsten Sprichwörter und Zitate. Berlin : Bassermann, 2000. 400 S.
22. WORTSCHATZ. Universität Leipzig. URL : <https://wortschatz.uni-leipzig.de/de>